Kommentar til eventuel kommende planlægning og miljøundersøgelse for Energiklynge Djursland i Norddjurs Kommune

Til Kommunalbestyrelsen i Norddjurs Kommune

Vi ønsker hermed at udtrykke vores bekymring over og utilfredshed med forslaget om at placere et biogasanlæg tæt op ad vores landsby, Homå. Projektet, som også inkluderer opsætning af vindmøller og solcelleanlæg, vil få omfattende konsekvenser for vores lokalsamfund – både miljømæssigt, landskabeligt og socialt.

Biogas or bullshit?
Vi ønsker grundlæggende at sætte spørgsmålstegn ved, om biogas reelt er en grøn og bæredygtig energiform – eller om den i virkeligheden er et grønt plaster på en uholdbar landbrugsmodel. Vi opfordrer derfor kommunalpolitikerne til at forholde sig kritisk og nuanceret til de miljømæssige argumenter, der ligger til grund for projektet.

Biogas kræver store mængder husdyrgødning og anden biomasse, som primært kommer fra et intensivt landbrug med store miljømæssige omkostninger.

En lang række NGO'er kritiserer netop biogas for at være med til at fastholde og forstærke en industriel husdyrproduktion baseret på fossile brændstoffer. Med biogas bliver det økonomisk mere attraktivt at udvide husdyrproduktionen for at maksimere mængden af gødning til biogasproduktion.

Politisk giver man altså landbruget incitamenter til at udvide en ikke-bæredygtig produktion i stedet for incitamenter til at nedbringe store husdyrhold og udvikle bæredygtige landbrugsinitiativer, der sigter mod at reducere intensivt landbrug og de miljøskader, det medfører.

Biogas kan i bund og grund ses som en form for "greenwashing" af en landbrugsproduktion, der har grundlæggende miljøproblemer – og i stedet for at adressere disse problemer, giver biogas landbruget en falsk grøn profil.

Vi kan anbefale kommunalpolitikere med særlig interesse i grøn omstilling at læse rapporten "*Factory Farm Gas: Biogas or bullshit? The Deceptive Promise of Manure Biogas as a Methane Solution*[1] Rapporten indeholder desuden en række forslag til, hvad man bør fokusere på politisk i stedet for biogasanlæg.

Uforholdsmæssig belastning af et lille lokalsamfund
Det samlede anlæg udgør en teknisk installation af betydelig størrelse, som uundgåeligt vil medføre både visuelle, støj- og lugtmæssige gener. I et lille landsbysamfund som vores, vil disse forandringer have stor og mærkbar indvirkning på nærområdets karakter og på vores livskvalitet.

Biogasanlæg er kendt for at kunne give anledning til kraftige lugtgener, og vi frygter, at det vil blive et dagligt problem. Hertil kommer øget trafik med tunge lastbiler til og fra anlægget og igennem Homå, hvilket både belaster vejene, øger støjniveauet og skaber usikre forhold for bløde trafikanter – især børn og ældre.

Området omkring Homå er præget af åbne marker, udsyn og fredelige omgivelser. En industriel opstilling med vindmøller, solceller og et stort biogasanlæg vil uundgåeligt ændre landskabet drastisk og gøre det mindre attraktivt som både bosted og rekreativt område.

[1] https://foe.org/wp-content/uploads/2024/03/Factory-Farm-Gas-Brief_final-0312.pdf

Kan vi ikke bare lukke Homå?
Ingen ønsker at købe et hjem med stank fra gylle i baghaven. Ingen flytter frivilligt hen et sted, hvor der kører lastbiler døgnet rundt. Og ingen betaler fuld pris for et hus i skyggen af og støjen fra en vindmølle eller et biogasanlæg.

Det betyder, at vi – ganske almindelige familier i området – mister den opsparing, vi har bundet i vores hjem, fordi vi ikke kan sælge vores hus eller kun kan få en langt mindre pris for det. Det handler ikke om modstand mod grøn energi. Det handler om retfærdighed og retten til at bo trygt uden at blive tabere i et politisk projekt, der ikke tager højde for menneskelige konsekvenser.

I Homå og omegn bor mennesker, der aktivt har tilvalgt Norddjurs Kommune og landsbymiljøet i og omkring Homå i fuld tillid til, at Kommunalbestyrelsen alene har interesse i at udvikle og forbedre disse miljøer til glæde for deres borgere.

De seneste år er der sket en række brud på denne grundlæggende tillid:

- **2018**: Kommunalbestyrelsen beslutter at lukke Mølleskolen, som har været en afholdt lokalskole for børnene i Homå
- **2019**: En vigtig jernbaneoverskæring på Homåvej lukkes, da letbanen skal etableres. Bevægelsesmulighederne for borgerne i og ud af Homå reduceres væsentligt med denne lukning. Kommunalbestyrelsen er tilsyneladende chokerede over Statsekspropriationskommissionens afgørelse og er bekymrede for konsekvenserne for borgerne og bevilger senere 25.000 kr. til en sti i kommunens Stiplan 2020. Stien føres imidlertid aldrig ud i livet – uvist af hvilken årsag.
- **2025**: Energiklynge Djursland foreslås anbragt ud for Homå

Det er et velkendt fænomen, at politisk upopulære projekter og beslutninger er nemmere at gennemføre i områder, hvor modstanden er mindre. Og vi er ikke mange mennesker i Homå. Men vi var engang glade for Norddjurs Kommune og for Homå. Vi havde engang tillid. Og vi har brug for, at I som kommunalpolitikere hjælper os med at genfinde den glæde og den tillid. Som I beskytter enhver anden minoritet mod ulighed. Vi forventer, I viser os, at også Homå skal udvikles og prioriteres som et værdifuldt landsbysamfund med borgere, der skal mærke, at selvom de er få, så er de vigtige.

Politikerne i Syddjurs valgte klogelig at takke nej til tre mulige placeringer i Syddjurs, da projektet ville genere deres borgere urimeligt og respekt herfor. Man kan undre sig over, at politikerne i Norddjurs ikke deler den ambition om at beskytte egne borgeres interesser.

Enhver politiker i Kommunalbestyrelsen, som foregiver at varetage borgernes interesser, skal og bør naturligvis stemme nej til denne placering af Energiklynge Djursland.

Med venlig hilsen

Jacob Kjær-Madsen
Mette Lubek

Homå
8500 Grenå